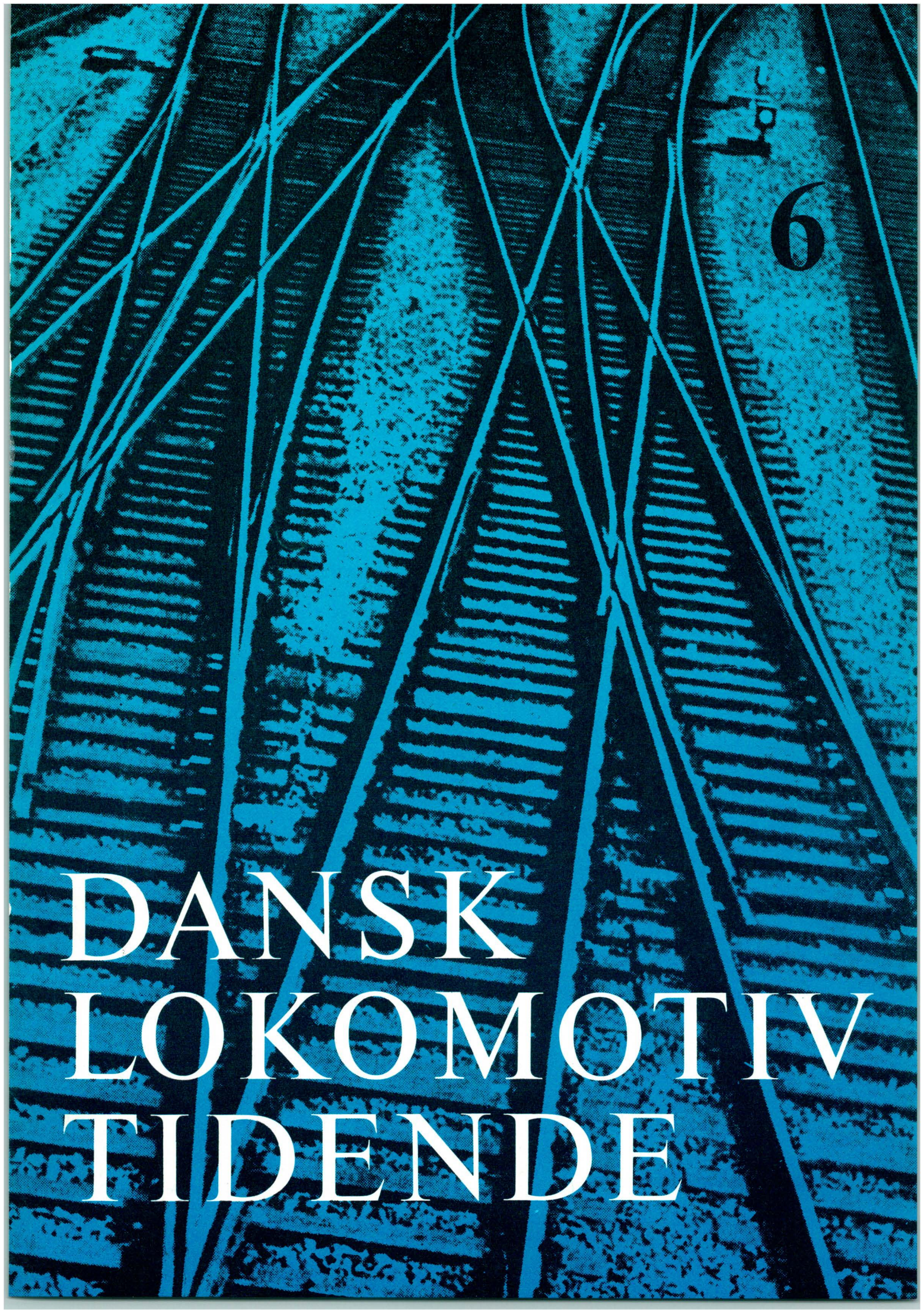
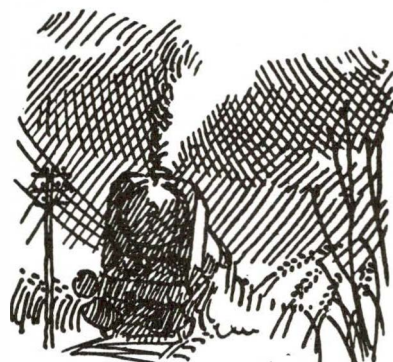

6

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

10. JULI 1973 - 73. ÅRGANG

6

Indhold:

Personalepres	2
Tillidsmand i 25 år	3
Arbejderpolitik - Samfundspolitik	4
Økonomisk demokrati i Chile	6
Nye el-lokomotiver med bemærkel- sesværdige præstationer	8
Den nye bistandslovgivning	12
Det boligpolitiske mål	15
DSB og arbejdsmiljø	16
Op og ned med kronen	17
En rød enkroneseddel	18
Personalialia	20

Redaktører:
E. Greve Petersen
(ansvarshavende)
K. B. Knudsen

Redaktion og ekspedition:
Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon Hell. (01 43) 7269.
Kontortid 9-16.
Lørdag lukket.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Lokomotivpersonalet må føle på sin krop, at statsbaneledelsen fører en meget stram personalepolitik. Med udarbejdede personaleprognoser ville ledelsen fastslå, at der var overtallighed blandt lokomotivpersonalet visse steder i vestområdet, og prognosernes konklusion var, at der først hen i

1974 ville være balance mellem styrke og behov, og at man i tidsrummet indtil da kunne klare en mangel i østområdet ved, dels at omskole andre personalekategorier til tjeneste som elektroførere, og dels foretage forflytninger fra vest- til østområdet.

På baggrund af bestræbelserne for at sænke DSB's driftsudgifter og især lønudgifter har man ikke villet, siden begyndelsen af 1972, foretage ekstern rekruttering til lokomotivpersonale.

Foreningen har stillet sig skeptisk til de udfærdigede personaleprognoser, og tiden har vist, at dette ikke var uberettiget, thi i virkeligheden er man allerede derhenne, hvor der, udover den stadigt værende mangel i østområdet, nu også er tale om det i vestområdet.

I virkeligheden er der gennem utraditionelle foranstaltninger disponeret anderledes over personalet, så man undgår at skulle aflyse tog, fordi man mangler mandskab til betjening af dem.

Med udtrykket utraditionel forstås bl.a. den måde, hvorpå man i modsætning til hidtidig praksis, fører tjenestetiden i kørselsfordelingerne op til normen og dermed strækker personalestyrken på bekostning af en struktur i kørselsfordelingerne, der skal tilgodese en fordeling

af tjenestedage i dette specielle skifteholdsarbejde i hensyntagen til en sikkerhedsmargin, idet lokomotivpersonalet under alle forhold skal være underkastet tjenesteforhold, der sikrer denne margin i forhold til kørslen. Denne stramning kan vi blive nødt til at se i øjnene i en overgangsperiode, hvis det også sikres, at personalet får den dem tilkommende frihed, d.v.s. fridage og ferie. Kun under hensyntagen hertil, og kun som en overgangsperiode kan vi gå med, og i den forbindelse skal føjes til, at dette endog kan være svært, fordi der blandt lokomotivpersonalet er megen utilfredshed med, at situationen, til trods for organisationens advaren herom, er nået så langt, at der kan være fare for indgreb i frihedsrettighederne, fordi personalestyrken er kørt ned, hvor også

faren for togaflysninger er åbenlys. Vi skal minde DSB om, at lokomotivmændene for at være med til at imødegå situationen i dette ferieår affinder sig med 12½% til afløsning for ferie, hvor loven hjemler 15%. Det kan ikke være DSB's ledelse fremmed, at den personalepolitik, man har søgt fremmet, giver ihvertfald lokomotivpersonalet en række ulemper, som ikke kan akcepteres, udover det, der er fundet forsvarligt at indgå på i en tvangssituation. Ja, en tvangssituation – en situation ledelsen måske af taktiske grunde har ønsket i sin målsætning for anvendelse af andet personale i dette arbejdsområde. Ledelsen skal ikke presse situationen. Det bør stå klart, at lokomotivmændene, deres tålmod til trods, ikke ret længe finder sig i de mere eller mindre utilfredsstillende tjenesteforhold. Mange projekt- og arbejdsgrupper, der i det ene og andet område analyserer vidt og bredt, føles som hindring for en dialog mellem ledelse og organisation om løsning af et stykke praktisk arbejde. Der må forhandles om en løsning, som i fremtiden kan give vore medlemmer sikkerhed for en rimelig benyttelse. Det er sikkert en administrativ lettelse at kunne anvende tjenestetidsreglerne i disses fulde konsekvens overfor personalet som helhed. Vi skal imidlertid påminde om, at lokomotivpersonalet helt enkelt, uden at kunne kaldes sarte, med rimelighed understreger nødvendigheden af specielle hensyn til dettes tjenestegøring.

Tillidsmand i 25 år

3

At være tillidsmand gennem 25 år er ingen ringe præstation, når man ser på udarbejdet statistik om hvor længe gennemsnitstiden for en tillidsmands virke er, og ser, at den ligger omkring 3 år. Det kan derfor betragtes som en begivenhed at kunne registrere et tilfælde, hvor en arbejdskammerat er tillidsmand og ovenikøbet formand for en afdeling i 25 år. Formanden for Viborg afdeling, E. E. Jensen, fejrer den 14. juli 1973 25 års jubilæum som afdelingsformand.

Selvom arbejdet i denne, i sagens natur ikke kan være så omfattende som for afdelinger med et stort antal medlemmer, er hans indsats ikke mindre værd. Løsning af de lokale problemer er udtryk for en fornuftig afvejning i forholdet mellem kollegerne og arbejdsgiveren. E. E. Jensen har en markant måde at gøre sig gældende på, en evne udviklet, ikke blot gennem organisationsarbejde i Dansk Lokomotivmands Forening, men også på anden måde i andre områder, hvor man benytter sig af hans indsigt. Det er ikke svært at karakterisere E. E. Jensen som person og som tillidsmand, men vi ved til gengæld, at han kun ugerne ser sprogets superlativer anvendt i en sådan karakteristik. Kollegerne kender hans værd og vi kender det. Lad da dette slutte med en varm tak for den ydede indsats gennem årene og lykke til med jubilæet.

Red.

Sandheden om regeringens arbejde i godt halvdandet år er den, at der er udfyldt væsentlige dele af Socialdemokratiets fire-års program, fastslår statsminister Anker Jørgensen.

Det sker, at man hører en røst, der siger, at der ikke føres arbejderpolitik i Danmark. Bortset fra at man kan diskutere, hvori en særlig arbejderpolitik består, så mener jeg, at der er ført en politik, der er fremskridtsvenlig og til gavn for den jævne befolkning.

Er det ikke til gavn for arbejderne, at vi siden regeringsskiftet har genskabt den fulde beskæftigelse, så vi i dag har den laveste arbejdsløshed siden 1910? Fuld beskæftigelse er måske en selvfølgelighed. Jeg er helt enig i, at det bør være en selvfølge. Enhver arbejdsduelig mand eller kvinde bør altid kunne finde et job. Men det er nu engang ikke noget, vi opnår, hvis vi ikke gør noget ved det.

Den effektivisering af *egnsudviklingsloven*, vi har gennemført, har medvirket til, at vi kan komme ned på et lavere arbejdsløshedstal, fordi det gør det muligt at opsuge arbejdskraften dér, hvor den findes.

Og det er til gavn for arbejderne, at vi har fået gennemført en *dagpengereform*, som giver en væ-

sentlig højere ydelse ved sygdom og arbejdsløshed. En sygedagpengeordning, som ved at sikre dagpenge fra den første dag bringer en høj grad af ligestilling mellem de forskellige lønmodtagergrupper.

Jeg mener også, det var til gavn for arbejderne, at vi fik ajourført *boligsikringsordningen*, at det lykkedes os at skaffe udvej for at *sænke folkepensionsbidraget med 2 pct.*, og dermed fik vi reduceret trækprocenten. Både selve foranstaltningen og den udformning, den fik, sigtede på i videst muligt omfang at hjælpe lønmodtagerne.

Det er også med sigte på at give bedre vilkår for arbejderne, at vi har forelagt og gennemført en modernisering af *arbejdsretten*. Jeg véd godt, at SF har nogle ønsker om en stramning af visse bestemmelser, men der er ingen tvivl om, at det, der nu er gennemført som lov i samarbejde med arbejdsmarkedet, i stor udstrækning netop imødekommer de krav, som fagbevægelsen af sig selv tidligere har fremført. Den nye lov giver mere

plads for arbejderne til at kunne reagere over for uretfærdigheden, uden at det omgående stemples som ulovligt og medfører bod. Princippet om, at en overenskomst skal holdes, er naturligvis fastholdt. Denne lov vil skabe en ny og mere tidssvarende retspraksis.

Vi er endvidere langt fremme i forberedelsen af en ny *arbejderbeskyttelseslov*, som kan give arbejderne større sikkerhed. Vort mangeårige krav om større tryghed for sikkerhedsrepræsentanterne på linje med tillidsmænd er nu gennemført.

Endelig mener jeg da også, det er til gavn for arbejderne, at vi har realiseret kravet om lønmodtagernes medbestemmelsesret i den nye aktieselskabslov. Direkte i virksomheden skal samtlige lønmodtagere vælge repræsentanter til aktieselskabsbestyrelser. Vi har som bekendt også fremsat forslag om medejendomsret og udvidet medbestemmelsesret i vort ØD-oplæg, selv om alle andre partiers træghed eller modvilje har bevirket, at en hurtig lovgivning på dette felt ikke er mulig.

De økonomiske kræfter skal tøjles

Men det må erkendes, at vi har store problemer med at *bekæmpe inflationen*.

Priserne er i den senere tid steget stærkt. Desværre er det en tendens overalt i Norden og i Europa i øjeblikket. Det skal derfor understreges, at det først og fremmest er stigninger, der er kommet til os udefra. Man vil også hævde, at det skyldes, at vi er blevet medlem af EF. Jeg skal blot pege på, at »vismændene« netop har påvist, at vi ville have fået større prisstigninger, hvis vi var blevet stående uden for EF. Men i øvrigt er det rigtigt, at Dan-

mark nu får højere priser for vores landbrugseksport. Det har også fået en virkning på hjemmemarkedet. Forholdet er det, at ca. 66 pct. af hele vor landbrugsproduktion går til eksport, så vi har naturlig interesse i at få den godt betalt.

Burde vi så mildne virkningerne ved tilskud eller ved at sænke momsen på f.eks. fødevarer? Det er meget tvivlsomt, om der er nogen fordel ved sådanne generelle tilskud, som de samme kommer til at betale over indkomstskatten. Er det bedre at få prisstigningerne i form af en højere trækprocent?

Hidtil har alle fem partier i Folketinget være enige om, at det er bedst, at momsen er af samme størrelse for alle varer. Vi bør derfor ikke gå den vej, før vi har undersøgt de administrative og sociale konsekvenser nøjere, og regeringen har derfor besluttet, at det skal underkastes en ny undersøgelse. Erfaringen fra de andre EF-lande vil indgå heri. Det er Grünbaum nu igang med.

Hvad har vi i øvrigt gjort ved inflationsproblemet?

Vi har indført den 2,5 pct.'s afgift, som tager noget af inflationsgevinsten ved salg af fast ejendom.

Vi har foreslået og fået gennemført besparelser på 2 mia. kr. på statsbudgettet og indført et midlertidigt bygge- og anlægsstop for det offentlige, dog således at vi kan dispensere for strengt nødvendige arbejder.

Vi er igang med at undersøge mulighederne for at begrænse eller afskaffe de skattemæssige begunstigelser for renter af privat gæld. Men vi er vel enige om, at vi skal have det spørgsmål gennemarbejdet så grundigt, at vi ikke havner i noget, som énsidigt rammer lønmodtagerne. Hvis vi ikke passer på, kan vi nemlig let risikere, at an-

dre grupper finder mulighed for at flytte deres private gæld over på andre konti, så det alene bliver lønmodtagerne, der mister retten til rentefradrag.

Vi arbejder til stadighed med en effektivisering af kontrollen med indkomstopgivelserne. I denne folketingsamling har vi fået vedtaget en ny skattekontrollov, som igen specielt uddannede folk i amtsskatteinspektoraterne vil foretage flere krydsrevisioner af virksomheder. Toldmyndighedernes særlige kendskab til momsregnskaber skal nyttiggøres til afsløring af de faktiske indkomster. Det er i forlængelse heraf, vi har foreslået en a conto kupaonskat og en registrering af obligationer og konti i pengeinstitutterne – en foranstaltning, som direkte sigter mod at ramme dem, der i dag snyder for at betale skat af deres renteindtægter.

Endvidere har vi fremlagt forslag til en boligløsning. »Vismændene« har – ifølge referater i dagspressen – vurderet den som et bidrag til en økonomisk sanering. Det er et led i forslaget, at det skal bidrage til at nedbringe det offentlige direkte og indirekte tilskud til boligsektoren. Men de stigninger, der vil blive tale om i de reelle boligudgifter, vil efter alt at dømme ligge under de stigninger, boligforliget af 1966 medførte. Det gælder både udlejningslejligheder og parcelhuse. Fra dagspressen véd alle, hvad der blev det endelige resultat af de meget komplicerede boligproblemer.

Det væsentlige i bekæmpelsen af inflationen må være, at vi får en bedre styring af de mange kræfter, som påvirker økonomien. Det er en vanskelig opgave, men når den Perspektivplan II om det private erhvervsliv, som vi har igangsat, kommer til september, vil vi antagelig have et godt redskab.

Jeg kan godt forstå, hvis nogen synes, det burde gå lidt hurtigere. Vi må imidlertid huske på, at samfundsøkonomien er en sammensat og indviklet maskine, som vi nødig skulle slå i stykker. Derfor kræver indgreb ofte en meget grundig forberedelse. Men det ejendommelige er, at der er nogen, der mener, at det går for hurtigt – det gjaldt jo f.eks. SF, da vi skulle tale om ØD. Andre taler om lovpause. Det finder vi alt for rigoristisk – vi har mere sympati for det gamle ord om at skynde sig langsomt – så langsomt, at vi får tid til en grundig og forsvarlig forberedelse, men så heller ikke langsomme.

Jeg synes, det må indrømmes os, at vi ikke har ligget på den lade side. Jeg har oven for nævnt mellem ti og femten væsentlige punkter blot inden for de to problemområder, jeg her taler om. Dertil kommer en lang række love og initiativer fra denne folketingsamling, som kun skal nævnes med enkelte ord: Storbæltsbro, Saltholm Lufthavn, Hovedstadsreform, Hyrevognslov i overensstemmelse med DASF's ønske, Forsvarsreform med kortere tjenestetid, Sikring af bådforbindelse til Bornholm, Svangerskabslov, Miljøbeskyttelseslov, Postgirolov, igennem hvilken staten som arbejdsgiver yder de ansatte større service, Teaterlov, der gavner provinsens teaterarbejde, og endnu mere. Det har været en bevæget folketingsamling. Der har været meget skrig – men heldigvis også megen uld. Sandheden er jo, at vi nu har udfyldt væsentlige dele af vort fire-års program, og vi bliver nok nødt til nu at køre i et lavere gear. Men tiden er alligevel inde til at gå ind i diskussionen om et nyt program for Socialdemokratiet. Det gamle er slidt op.

Anker Jørgensen.

Økonomisk demokrati i Chile

6 »Det er meget godt med at vi skal deltage i ledelsen af virksomheden og have indflydelse på tingene, men det er ligesom om det fungerer lidt for tungt. Vi mærker ihvertfald ikke meget, at vi nu skulle have indflydelse på fabrikkens ledelse«. Udtalelsen faldt i midten af marts fra en arbejder på én af Chiles største tekstilfabrikker, den nationaliserede *Sumar Algodón*, da jeg under en demonstration for regeringen spurgte ham, hvordan det gik med demokratiet på hans arbejdsplads. Udtalelsen afspejler to ting: for det første, at man i Chile er i færd med at indføre et demokrati-på-arbejdspladsen-system, for det andet, at chilenske arbejdere er yderst kritiske og ikke lader sig spise af med hvad som helst, noget jeg ved adskillige lejligheder har haft lejlighed til at konstatere.

Ideen om at indføre en eller anden form for økonomisk demokrati er ikke ny i Chile. Arbejderpartierne – d.v.s. socialisterne og kommunisterne – har i årevis krævet arbejderindflydelse på styringen og beslutningerne på virksomhederne. Kravet har ligeledes været fagbevægelsens i årevis. Landets største parti – det kristelig-demokratiske – har også i en del år rumlet med nogle tanker om arbejderdeltagelse i beslutningsprocessen, idet man som arbejdere i reglen har defineret alle lønmodtagere på en virksomhed, fra direktør til arbejdsmand, uden skelen overhovedet.

Det var dog først med socialisten *Salvador Allendes* overraskende valgsejr og senere tiltrædelse som præsident i 1970, at der kom realiteter i talen om en eller anden form for økonomisk demokrati i Chile. I den socialistiske regeringskoalition *Unidad Populares* (UP) program var der et punkt, som klart tilkendegav, at arbejderne i den offentlige

sektor skulle have direkte indflydelse på virksomhedernes ledelse. For at virkeliggøre dette punkt indledte regeringen forhandlinger med det chilenske LO. CUT (*Central Unica de Trabajadores* = Arbejdernes Eneste Central (organisation) i slutningen af 1970. CUT har socialistisk-kommunistisk flertal og støtter aktivt den socialistiske regeringspolitik.

Resultatet af forhandlingerne forelå i form af en aftale mellem CUT og regeringen i december 1970. Strukturen i det økonomiske demokrati, man da begyndte at indføre på de offentligt ejede og de blandet offentlig-private virksomheder fremgår af nedenstående tegning.

Andet forslag

Den borgerlige opposition – det Kristelig-Demokratiske Parti og det stærkt konservative Nationalparti – ville imidlertid også være med i ØD-vognen. Nationalpartiets forslag til »økonomisk demokrati« og medbestemmelse er hurtigt overset. Det indskrænker sig stort set til at tale om, at arbejderne efterhånden skal have lov til at overtage aktieposter i virksomhederne, for derigennem at blive »medejere«, et illusionsnummer vi også kender i Danmark under navne som »folkeaktier« o.l.

De Kristelige Demokraters projekt er derimod meget konkret, og på mange måder et velgennemtænkt angreb på de svageste punkter i regeringsforslaget. Til indledning hævder man, at der ingen forskel er på om en virksomhed ejes af en privatkapitalist eller af staten – den er kapitalistisk i begge tilfælde. hævder man. I modsætning her til sætter man det, man kalder »arbejdernes egen virksomhed«, der

forklares som en selvstyrende enhed således:

Virksomheden kan ejes af arbejderne alene eller af arbejderne sammen med en række aktionærer, hvis udbytte ikke må overstige 5–7 pct. om året. Ledelsen skal opbygges som hidtil i private virksomheder med direktør i toppen, underdirektører o.s.v. valgt af arbejderne på virksomheden. De Kristelige Demokrater har tydeligvis ladet sig inspirere af den form for virksomhedsdemokrati, man kender i Jugoslavien, med selvstyre for de enkelte virksomheder – i modsætning til regeringsprojektet, som forudsætter en ret stram central planlægning af økonomien med de begrænsninger, det medfører i de enkelte virksomheders ret til selv at disponere.

Selv om de Kristelige Demokrater i deres forslag fordømmer kapitalismen som system ved bl.a. at sige, at den betyder en »menneskelig og økonomisk udnyttelse af arbejderne«, er forslaget på ingen måde et led i et større program for omdannelse af samfundet. Det er tydeligt, at der først og fremmest er tale om et effektivt lapperi på det bestående system.

De ømme punkter

Derimod må regeringsforslaget om økonomisk demokrati ses i sammenhæng med regeringens øvrige økonomiske politik, som sigter mod at skabe betingelserne for en socialistisk samfundsstruktur indenfor en overskuelig årrække. Set i denne sammenhæng kommer svaghederne ved forslaget tydeligt frem.

For det første omfatter forslaget som nævnt kun de statsejede og de blandede virksomheder, mens man for den private sektor stiller virk-

somhederne frit. De tre sektorer omfatter henholdsvis:

(1) den statslige sektor – de strategiske dele af produktionen, bl.a. minedrift og sværindustri, transport, energiforsyning, samt efterhånden de fleste af de virksomheder, som i 1969 havde en egenkapital på over 14 millioner *escudos* (ca. 2 mill. kr.).

(2) den blandede sektor – d.v.s. en sektor, hvor statslig og privat kapital er investeret i de samme virksomheder – middelstore virksomheder indenfor ikke-strategiske sektorer.

(3) den private sektor – mindre virksomheder og privatejede landbrug under den tilladte maksimumstørrelse på 80 standardhektarer (størrelsen varierer efter jordens beskaffenhed, beliggenhed m.m.).

Denne inddeling af den chilenske økonomi er endnu ikke gennemført i praksis, hvilket først og fremmest indebærer, at det foreløbig er en forholdsvis lille del af landets arbejdere, som har en vis indflydelse på driften af deres arbejdsplads. De fleste virksomheder er stadigvæk privatejede.

For det andet tjener regeringens forslag mere til at øge det offentlige indflydelse på virksomhedernes drift end til at give arbejderne mere medbestemmelse – samtidig med at det i forvejen store bureaukrati udbygges endnu mere.

Arbejderne har selv sat fingeren på de ømme punkter. De støtter klart regeringen, men mener dels at den går for langsomt frem, dels at den bærer sig forkert ad i visse forhold.

En anden tekstilarbejder forklarede mig: »Ser du, problemet med det system regeringen har indført er, at det fungerer alt for tungt, vi har ingen kontakt med de embedsmænd, som er udpeget til at repræ-

sentere staten i administrationsrådet – i reglen fordi de ikke viser sig. Derfor har vi også svært ved at få skidt til at fungere, og regeringen får ofte ikke kendskab til vore problemer, medmindre vi henvender os direkte til den. Du kan nok se, at vi kommer til at spille en masse tid, som vi meget hellere vil bruge til at producere – det er jo nødvendigt, hvis vi vil skabe et socialistisk samfund, og du kan bande på, at det vil vi«!

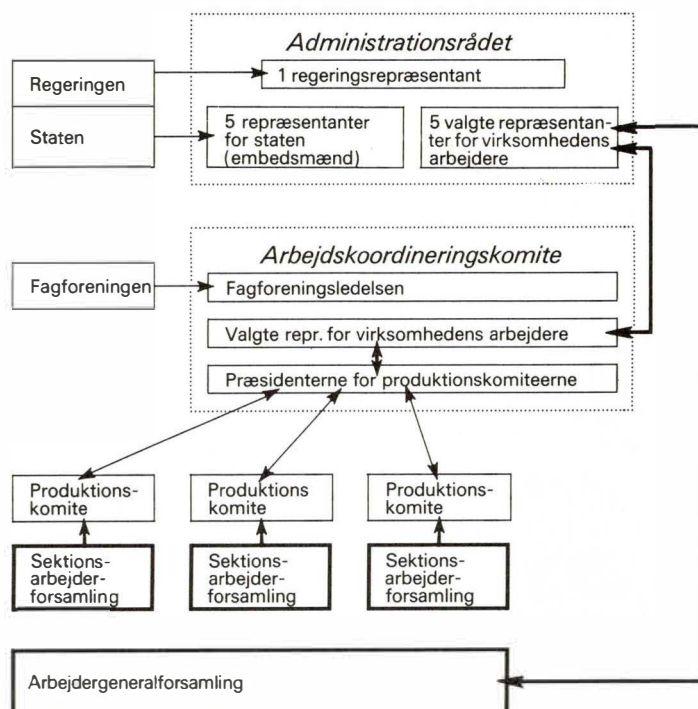
Besat fabrikkerne

For at sætte fart i sagerne har arbejderne på adskillige af de virksomheder, som endnu ikke er blevet nationaliseret, simpelthen besat fabrikkerne. Ofte har de været i stand til at bevise uregelmæssigheder i drift og regnskaber og krævet, at regeringen straks skulle overtage dem. Regeringen foretrækker imidlertid at lade hver enkelt nationaliseringssag køre den lange og træge vej gennem domstolene, hvor de

tidligere ejere er godt repræsenteret af dommerne, som næsten uden undtagelse kommer fra overklassen og de bedst stillede dele af middelklassen.

Imidlertid har fabriksbesættelserne skabt en ny form for økonomisk demokrati, som ikke var tilsigtet af regeringen, nemlig en direkte arbejderstyring af virksomhederne med kun en enkelt repræsentant fra myndighederne. De besatte virksomheder, som for tiden tæller ca. 50 store og middelstore fabrikker og distributionsselskaber (derudover adskillige besatte godser og farme), fungerer dog så vidt det ellers er muligt for arbejderne i overensstemmelse med regeringens økonomiske planer.

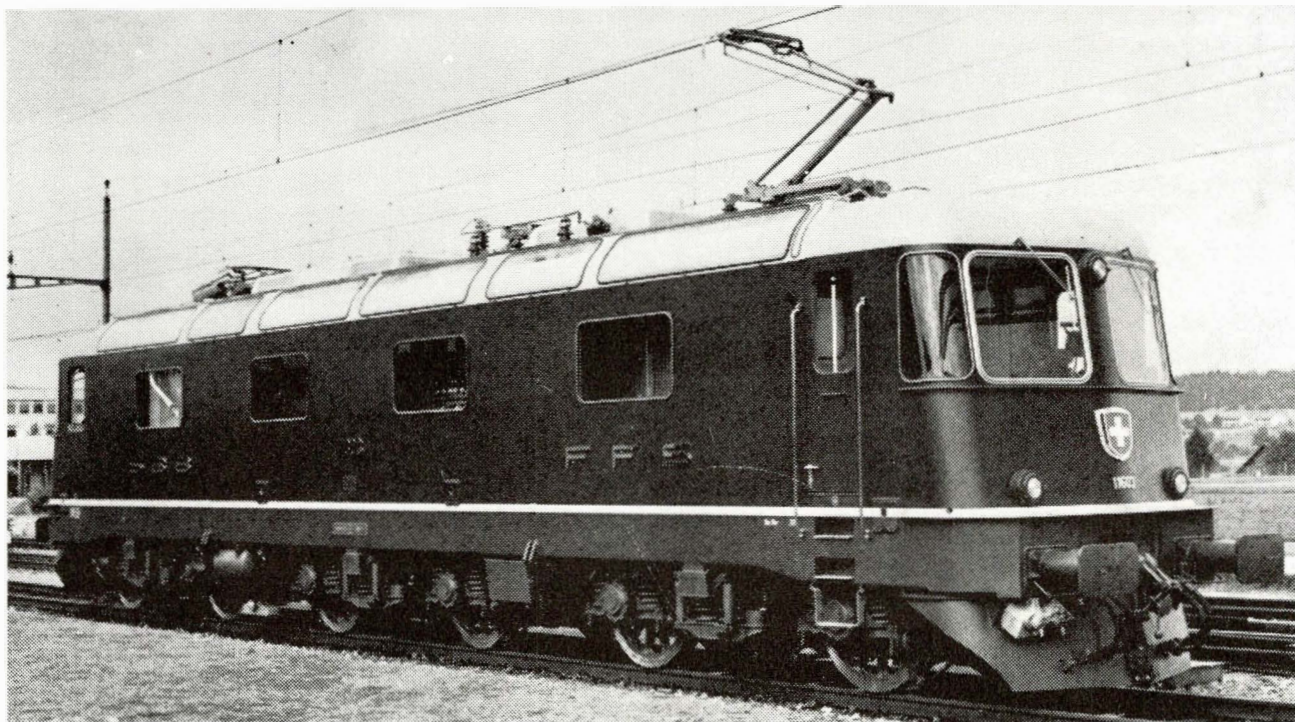
Allendes valgsejr i 1970 og gennemførelsen af hans program har sat en lavine i skred. Den chilenske arbejderklasse er ved at vinde magten – på alle niveauer i samfundet – og er ikke til sinds at slippe den igen.

Princippet i systemet er, at staten udpeger 5 repræsentanter til et administrationsråd, arbejderne vælger 5 og regeringen udpeger én. Arbejderrepræsentanterne vælges direkte på en generalforsamling. Samtidig har hver afdeling på virksomheden sin egen generalforsamling, der vælger en produktionskomité. Produktionskomitéformændene danner sammen med repræsentanter for fagforeningen og de 5 arbejderrepræsentanter i administrationsrådet en koordinationskomité, hvis opgave er at koordinere arbejdet på virksomheden. Denne komité er ansvarlig overfor administrationsrådet, der har den endelige besluttende myndighed.

Nye elektriske lokomotiver med bemærkelsesværdige præstationer

Af C. E. Andersen

SBS's nye lokomotiv, type Re 6/6 til St. Gotthard-ruten. Det har 6 aksler, ligesom den ændrede type Ae 6/6, men fordelt på tre toakslede bogier i stedet for to treakslede, hovedsagelig af hensyn til reduktion af sidetryk på skinnerne i de snævre kurver. Lokomotivet kan udvikle 10.600 HK ved timeydelse (og naturligvis langt mere i kort tid, uden at motorerne bliver for varme). Det kan fremsføre togstammer på 800 t på de store stigninger med 26 ‰ gradient med en konstant hastighed af 80 km i timen.

I løbet af de sidste få år er der i næsten alle de teknisk førende lande udviklet nye, avancerede elektriske lokomotiver og elektromotortog, og flere til er under udvikling, som med hensyn til ydeevne kan opvise resultater, der for blot 10-20 år siden ville have været utænkkelige.

Blandt motortogene kan nævnes de tyske Inter-City tog, type E 403, de italienske ALe 600, 541 og 480 samt en Fiat-konstruktion; endvidere det franske TGV og det engelske APT. Begge de sidste er i første udførelse gasturbinetog med elektrisk kraftoverføring. Men senere suppleres de af versioner, som får strøm fra luftledninger.

Blandt elektrolokomotiverne kan fremhæves følgende typer med to-to-akslede bogier: Den svenske R, i flere udviklingsversioner, de

nyere alle med thyristorstrømregulering. De er udviklet af ASEA, som også har leveret lignende lokomotiver til andre lande, hvor de licensbygges, således Jugoslavien og måske Ungarn. Desuden til Østrig, type 1043, i to serier, hvoraf den sidste er særlig kraftig. Den østrigske type 1042, hvoraf en kommende version får thyristorstyring. Den franske type 15.000 med thyristorstyring. Den engelske type 87. BLS's type Re 4/4, hvoraf de nyere har ensrettere og jævnstrøms-banemotorer og en af dem thyristorstrømregulering, samt SBB's type Re 4/4, version II og III. I Frankrig er der udviklet meget ydedygtige lokomotiver, både for vekselstrøm og jævnstrøm. Hertil kommer de italienske E 444, som er jævnstrømslokomotiver.

Desuden kommer nu en række helt nye typer med to-tre-akslede bogier og en enkelt med tre to-akslede bogier. De er endnu mere bemærkelsesværdige. Den tyske (DB) 103, den franske type 14.500 for vekselstrøm og type 6.500 for jævnstrøm samt type 21.000 for både vekselstrøm og jævnstrøm, alle varianter af samme grundtype, ens i mekanisk henseende. Fremdeles den franske type 40.100 for flere strømarter. Den fremkom allerede i 1964; en ny serie fra 1969 er væsentlig kraftigere. Nu har Belgiens Statsbaner bestilt sådanne lokomotiver fra det franske produktionsfirma. I Belgien selv konstrueres der en ny, meget kraftig type jævnstrømsmaskine med chopper og thyristorkontrol. I Italien konstrueres nu E 666, ligeledes meget ydedygtig. I Østrig konstrueres

en seksakslet maskine med thyristor-strømregulering. ASEA har udviklet seksakslede typer, der ligner de fire-akslede. De er leveret til og hjemmebygges i Rumæni- en i stort antal. Enkelte er leveret til Norges statsbaner til brug på Narvik-ruten. De er dog halvt norske, for så vidt som deres mekaniske dele er konstrueret i Norge.

I USA har General Electric lige udviklet en type vekselstrømslokomotiver til en kulbane, der tilhører et vældigt kraftværk. For nylig har AMTRAK bestilt en serie lignende lokomotiver til brug mellem New Haven og New York og mellem New York og Washington. De kan køre på mange strømarter, både vekselstrøm og jævnstrøm.

Endelig har SBB udviklet et nyt lokomotiv med tre boggier. Det har driftsegenskaber, der må tiltrække sig opmærksomheden.

For en snes år siden udviklede SBB til brug for de mange tunge tog på den vanskelige Skt. Gotthard-rute et seks-akslet lokomotiv med to tre-akslede boggier, betegnet Ae 6/6. To prototyper blev færdige allerede i 1952. Siden er der yderligere bygget 118 sådanne lokomotiver. Allerede den første version kunne udvikle 6000 hk ved timeydelse, målt på drivhjulspærrer; de kunne trække 600 t tog med en konstant hastighed af 75 km/t på de lange strækninger med 26‰ stigningsgradient (undtagelsesvis 27‰) og med stigesløjfer med 300 m kurveradius (undtagelsesvis 280 m), delvis i tunneler, hvor skinnerne er fugtige. På Skt. Gotthard-ruten køres der nu med tunge godstog, der vejer op til 1600 t ekskl. lokomotivvægten. Hertil må der bruges to eller tre lokomotiver. I et sådant tog er kraftpåvirkningerne mellem vognene meget store. Man behøver blot at tænke på, at

en 1600 t togstamme på 26‰ stigning udsættes for $0,026 \times 1600 =$ næsten 42 t som kraftpåvirkning på den forreste vogns trækkrog, selv når lokomotivet ikke udøver aktiv trækraft til overvindelse af køremodstanden. Sprængning af en kobling kan få katastrofale følger, hvis en del af togstammen tager fart nedad på den stærkt trafikerede bane; og det sker jo på sporet for de opadgående tog. Dertil kommer, at en togstamme, der skubbes meget kraftigt i en snæver kurve, kan afspores, særlig hvis nogle af vognene er tomme og lette. Derfor kører de tungeste tog nok med to eller tre af de nævnte lokomotiver og delvis fjernstyret fra det forreste; men lokomotiverne må da placeres spredt i toget for at sikre, at træk- og trykpåvirkningerne i togstammen holdes under et fastsat sikkerhedsniveau.

Denne begrænsning vil dog bortfalde, når automatkoblingen indføres, fordi man da vil benytte lejligheden til at gøre koblingerne langt kraftigere end de nuværende skruerkoblinger.

Toghastigheden er begrænset til 75 km/t både i opadgående og nedadgående retning, dels på grund af de for en hovedbane meget snævre kurver, dels på grund af overgangskurverne, og dels fordi hældningerne i overgangszonen varierer over en blot ganske kort strækning, hvilket dog nok ændres, efterhånden som banens spor udskiftes.

Ae 6/6 lokomotiverne udøver desværre et meget stort sidetryk på skinnerne ved den hurtige kørsel i de snævre kurver, så både hjulene og skinnerne slides stærkt. I den første version var det helt galt.

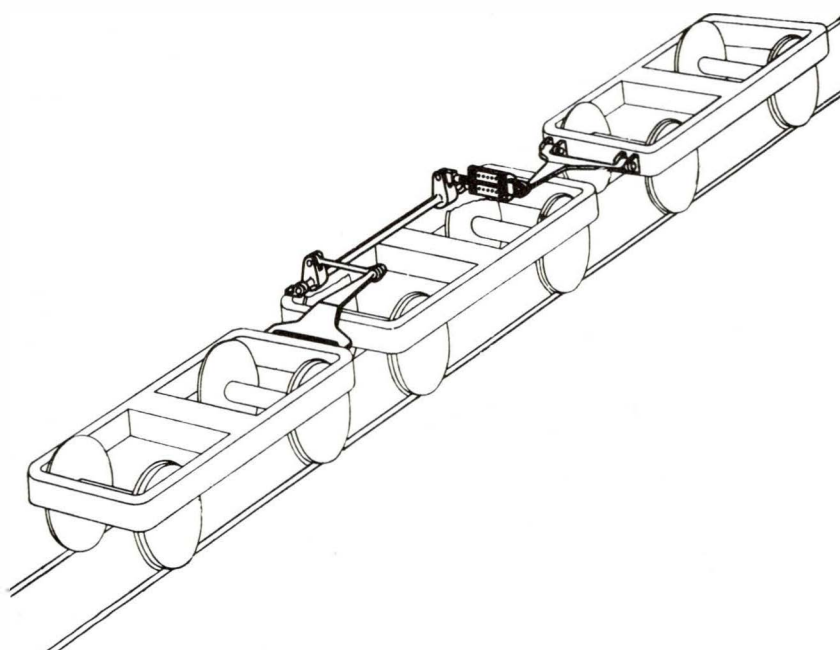
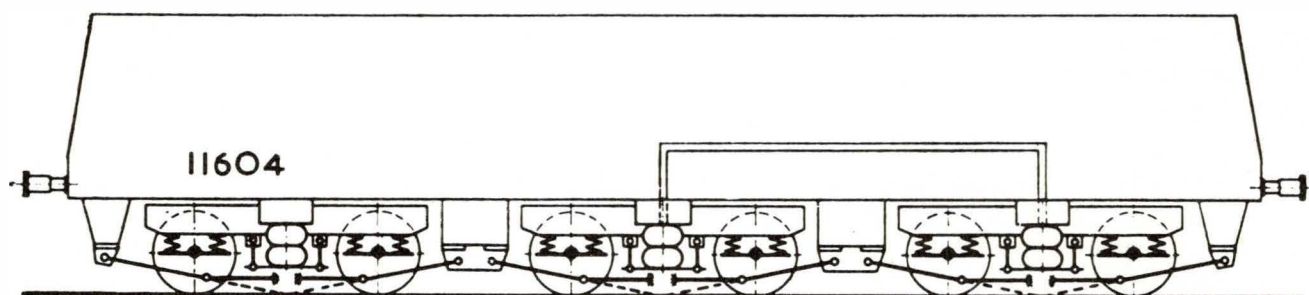
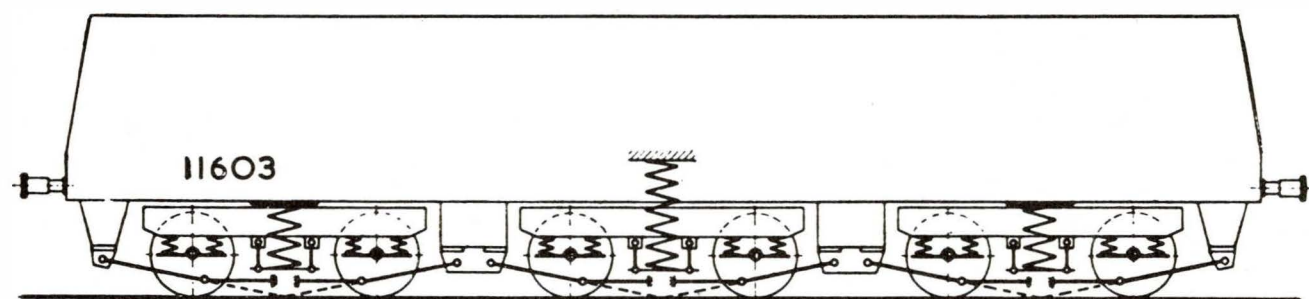
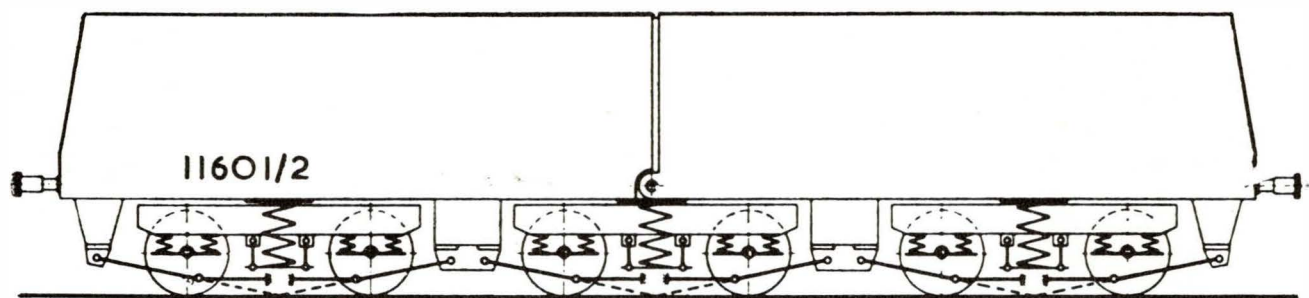
I 1960'erne udvikledes et lignende lokomotiv med to to-akslede boggier. Det kan opfattes som en videreudvikling dels af en tidligere type

med to to-akslede boggier, Re 4/4, stammende fra tiden lige efter krigen, dels af Ae 6/6. Det udøvede ikke så store sidetryk. Derfor kunne det køre en smule hurtigere i kurverne. Men andre forhold talte for at holde maksimalhastigheden på samme niveau for alle togene. Lokomotivets tophastighed var naturligvis langt større. Nogle var gearet for 140 km/t og andre for 125 km/t. Egentlig er det et udpræget fladlandslokomotiv; men det blev også taget i brug på Skt. Gotthard-ruten. To sådanne lokomotiver kunne sammenkobles og begge betjenes fra det ene. Nogle indrettedes derfor med udstyr til strømgen- vinding.

Re 4/4 typen udvikledes til større og større ydeevne. Til sidst blev motorerne så kraftige, at lokomotivet kunne præstere 6500 hk, d.v.s. mere end de seks-akslede Ae 6/6 lokomotiver. Men adhæsiensvægten er ikke nær så stor. Disse fire-akslede lokomotiver kan på Skt. Gotthard-ruten trække vognvægte på op til 580 t med den største til- ladte hastighed.

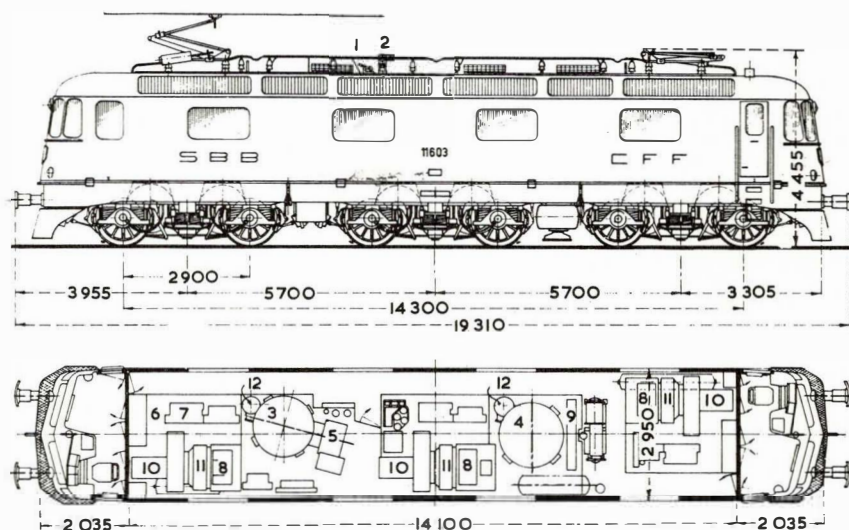
Imidlertid er enkelte af ekspres- togene endnu tungere og kræver derfor to sådanne lokomotiver. Godstogene vejer sædvanligvis langt mere, og hvis de trækkes af to af denne type lokomotiver, må lokomotiverne være spredt i toget. En del godstog er endda så tunge, at de ikke kan trækkes af to sådanne lokomotiver.

Derfor besluttedes det at indføre en ny type lokomotiver med tre to-akslede boggier af stort set samme type som boggiene i de nyeste Re 4/4, så der kunne fås lokomotiver, som kunne trække selv de tungeste vognstammer, som koblingerne til- lader på ruten, og som kunne køre i de snævre kurver uden at udøve kraftige sidepåvirkninger, og som

De fire prototyper er noget forskellige. De to har tredelt vognkasse af hensyn til jævn vægtfordeling på de tre bogier. De to andre har udelt vognkasse. Den ene af dem har spiralfjedre, det andet har luftfjedre. De seriebyggede lokomotiver får udelt vognkasse og spiralfjedre. Midterbogierne affjedres blødere end endebogierne.

De tre bogier er indbyrdes forbundet, så de gensidigt påvirker sidebevægelserne, hvorved sidetrykkestene på skinnerne udlignes.

desuden kunne køre en smule hurtigere, selv i kurverne. 800 t vognvægt pr. lokomotiv kunne man ikke komme ud over. Men man kunne dog køre med tog formeret af vogne med 1600 t vægt og 2 lokomotiver, hvoraf det ene placeredes i togstammen.

Hastighedskravet for 800 t-tog på Skt. Gotthard-rutens lange, stejle strækninger med de snævre kurver i fugtige tunneler satte til 80 km/t. Det kræver godt 8000 hk ydelse og godt 27 t trækraft i trækroge.

Skt. Gotthard-ruten skal i nær fremtid udbygges til større kapacitet ved boring af en 45 km lang basis-tunnel, hvorved ruten bliver næsten horisontal og lige. På denne tunnelstrækning regnes der med, at bl.a. de biltransporterende tog skal fremføres med 140 km/t, d.v.s. fare gennem Alperne på 20 minutter. Stigningsgradienten i tunnelen bliver normalt 6,5‰. Luftmodstanden i tunnelen bliver for tog, der kører med den nævnte hastighed ca. dobbelt så stor som luftmodstanden i det fri. Derfor kræves ca. 9.900 kh varigt og 19 t trækraft ved 140 km/t.

Der fremstilledes 4 prototyper. De blev alle færdige i løbet af 1972.

Siden er de blevet gennemprøvet grundigt.

De to af dem har af hensyn til ligelig vægtfordeling på de tre bogier vognkassen tvedelt, og de to vognkassehalvdele er forbundet ved en horisontal tværaksel og korte bælge. De to andre har udelte vognkasse; men de er forskellige i andre henseender, bl.a. affjedringen, idet den ene har klassiske spiralfjedre og den anden har luftfjedre.

De tre bogier er forbundet indbyrdes på sådan måde, at de virker indbyrdes styrende og sidetrykudlignende i kurverne. De uaffjedrede vægte er ringere end tidligere; boggiernes vægte er mere koncentreret mod midten, hvilket bidrager til at reducere skinnepåvirkningerne. Desuden er hjulakslerne lidt sideforskydelige. Iøvrigt er de 4 prototypers bogier ret forskellige i mange henseender.

Motoren har 12 poler i stedet for 10. De er betydeligt mere ydedygtige, og de kan hver præstere 1820 hk igennem en time. Deres hastighed-kraft-karakteristik er anderledes, så de ved tophastigheden 140 km/t kan yde langt mere end motorerne i de 4-akslede lokomotiver,

nemlig 1275 kw, altså for hele lokomotivet 7650 kw. For lokomotivet som helhed er timeydelsen ved hjulperiferen 10.600 hk.

Motorerne kan udnyttes som strømgeneratorer, når toget kører nedad. Dog kan de kun genvinde omkring halvdelen af energien. Ved 80 km/t kan der opnås 11 t bremsevirkning konstant gennem lang tid. Det indebærer, at et tungt tog, der kører nedad, kan trække et halvt så tungt tog, der kører opad.

Man har nu besluttet at seriebygge disse lokomotiver og har valgt den simpleste og billigste konstruktion, den med udelte vognkasser og derfor uden fleksible forbindelser mellem de mekaniske og elektriske komponenter i vognkassens to halvdele, samt med mekaniske fjedre.

Der er for nylig afgivet ordre på 45 sådanne lokomotiver.

Med tiden bliver der utvivlsomt bygget mange flere.

Af type Re 6/6 bliver der bygget ialt 120. Af Re 4/4 er der produceret eller beordret ialt 224.

De nye Re 6/6 kan bruges sammen med Re 4/4 lokomotiverne samt visse nye kraftige elektriske motorvogne ved multipelstyring.

Den nye bistandslovgivning

Det var ventet at denne omfattende og betydningsfulde reform skulle træde i kraft den 1. april

12

Vi vil i det følgende gennemgå væsentlige træk af lovforslaget.

Første afsnit (A) vedrører mere principielle ting, andet afsnit (B) dækker de mere *konkrete* hjælpeforanstaltninger, som reformen indeholder.

Baggrunden og grundlaget for lovforslaget om social bistand er en betænkning udarbejdet af Socialreformkommissionen. Det vedrører alle dele af socialpolitikken: Lov om offentlig forsorg, lov om børne- og ungdomsforsorg, lov om mødrehjælpsinstitutioner, lov om revalidering, lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister og om husmoderafløsning og hjemmehjælp.

Der er samtidig taget hensyn til en række specialområder f. eks. omsorg for ældre og pensionister og om det fremtidige sigte med forsorgshjemmene og de private institutioner for hjemløse.

Det hedder i lovforslagets § 1:

Det offentlige er forpligtet til efter reglerne i denne lov at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet, og som af hensyn til sine egne eller sin families forhold har brug for rådgivning, økonomisk eller praktisk hjælp, støtte til udvikling eller genoprettelse af erhvervsleven eller for pleje, særlig behandling eller opdragelsesmæssig støtte. I henhold til den nye lov vil der blive gennemført en omfattende *forenkling* af det administrative apparat. F. eks. vil det blive således, at det menneske, der får brug for hjælp kun behøver at henvende sig *ét* sted. Dette sted vil overalt i landet være den samme institution, nemlig det *lokale* sociale udvalg i det pågældende menneskes opholdskommune.

Men der findes dog ikke basis for på lokalt plan at opretholde særlige børne- og ungdomsværn. I

disse tilfælde vil de sociale udvalg under behandlingen af en sag få adgang til at søge råd hos amtskommunens *socialcenter*, men det er (derefter) hensigten at selve ydelsen af hjælp kanaliseres til den enkelte gennem det lokale sociale udvalg.

– I overensstemmelse hermed nedlægges revalideringscentrene og mødrehjælpsinstitutionerne som *selvstændige institutioner* og deres opgaver fordeles mellem de sociale myndigheder i primær- og amtskommunerne.

Spørger man nu om, hvilken hjælp der kan ydes den enkelte mere konkret, vil svaret blive, at det afgørende er den enkeltes *behov*. Der må altså ikke skeles til om den pågældende er grosserer, pensionist, soldat eller håndværker. Det gælder også adgang til den rådgivningsordning, som nu alle får ret til og krav på. Økonomisk hjælp udmåles efter samme retningslinier enten trangsårsagen er sygdom, ægtefælles død eller hvad det nu måtte være.

Med hensyn til den varige hjemmehjælp og institutionsophold ydes denne, uanset om den pågældende er pensionist.

For at lindre akut trang vil der i fremtiden ske en omlægning af den kontante hjælp. Derved opnår man, at der i de mange tilfælde af akut trang kan sættes ind med en økonomisk støtte, der navnlig tilgodeser, at de hidtidige levevilkår ikke forringes. Man tilsigter at undgå en vedvarende nedgang i familiens sociale situation.

Men viser det sig, at det bliver nødvendigt at yde *vedvarende* offentlig bistand, sker der dog en nedtrapning af ydelserne – ned til folkepensionistniveauet.

Driften af sociale institutioner og etablering af sådanne vil ske ud fra det synspunkt, at der skal decentraliseres og ud fra det grundsyn, at

institutionerne virker bedst jo mere ansvar, der lægges ud til kommunerne, og således at kun ganske specielle institutioner ledes og drives af statsmyndighederne. Dette vil nemlig få betydning for børne- og ungdomsforsorgen. Derimod vil særforsorgen, herunder åndssvageforsorgen, ikke foreløbig komme ind under decentraliseringsbestræbelserne.

Hidtil har finansieringen fungeret således, at udgifter til hele særforsorgen dækkes af statkassens midler. Med hensyn til revalideringsudgifterne er disse penge hentet fra invalideforsikringsfonden; og hvad driften af forsorgshjemmene angår har praksis hidtil været den, at udgifterne hertil betales af amtskommunerne, omend med betydelig refusion fra staten. – Alle øvrige udgifter blev dækket ind ved at både stat og kommune – ved indviklede refusionsordninger – betalte.

Med den nye reform søger man at opnå mere forenklede og ensartede finansieringsprincipper. Man har dog stadig ret omfattende refusionsordninger løbende, idet reglerne vil blive sådan, at udgifterne til særforsorgen helt afholdes af statskassen som hidtil. Driftsudgifterne til forsorgshjemmene vil blive afholdt af amtskommunerne med 75 % statsrefusion. De øvrige udgifter vil blive afholdt af kommunerne med 50 % statsrefusion.

De samlede offentlige udgifter til ydelser (rådgivning, kontanthjælp, praktisk bistand i hjemmet, hjælpemidler, dag- og døgnpleje, institutioner m. v.) anslås til godt 5,3 mia kr. Heraf går ca. 900 mill. kr. til driftsudgifter til institution for særforsorgen og forsorgshjem, medens 4,4 mia kr. går til de udgifter, som efter forslaget vil blive afholdt med 50 % af kommunerne og 50 % af staten.

Eksperter, herunder medlemmer af Socialreformkommissionen, venter i de kommende år en udgiftsstigning. Det gælder navnlig *kontanthjælpen*, der på kortere sigt vil påvirke udgifterne. Men på længere sigt vil der også ske udgiftsstigninger på institutionsområdet.

For mange vil nok spørgsmålet om forbigående kontanthjælp være det, man gerne vil have nærmere belyst. Det hedder herom i lovforslaget, at dersom en person på grund af sygdom, svangerskab og fødsel, svigtende arbejdsmuligheder, ophør af samlivet med ægtefællen, aftjening af værnepligt eller andre ændringer i sine forhold i en begrænset tid er afskåret fra at skaffe det fornødne til sit eget eller familiens underhold, ydes der af det offentlige en sådan hjælp, at det modvirkes, at levevilkårene væsentlig forringes.

Hjælpen kan i almindelighed højst udgøre et beløb svarende til folkepensionen, med et tillæg for hvert barn. Men ved hjælpens udmåling skal der dog tages hensyn til sådanne faste udgifter, som i betragtning af de hidtidige levevilkår skønnes rimelige, og lægges vægt på de fremtidige levevilkår.

Ved bedømmelsen af, om der er grundlag for at yde hjælp, kan der ses bort fra besiddelsen af en mindre formue, som bør bevares af hensyn til boligmæssige forhold eller den pågældendes erhvervs- eller uddannelsesmuligheder.

Er der ét eller flere børn under 18 år kan der ydes hjælp, således at børnenes anbringelse uden for hjemmet undgås.

Når der er ydet kontanthjælp skal det stedlige sociale udvalg senest 3 måneder efter hjælpens påbegyndelse optage den pågældendes og familiens forhold til bedømmelse af, om der er grundlag for at yde andre

former for bistand end løbende økonomisk støtte.

Men hjælpen kan fortsætte, så længe det må anses for godtgjort, at den pågældende på denne måde kan forventes at blive i stand til selv at klare sit og familiens underhold. Hvis hjælpens fortsættelse er begrundet i sygebehandling eller erhvervsmæssige foranstaltninger, er det en betingelse, at lægens eller de sociale myndigheders anvisninger følges.

Når det må anses for påkrævet af hensyn til en persons mulighed for fremtidig at kunne klare sig selv og sørge for sin familie, kan der ydes hjælp til uddannelse og erhvervsmæssig optræning i det omfang, der ikke ydes hjælp af Statens Uddannelsessstøtte.

Der kan også ydes hjælp – (til folk med nedsat erhvervsevne) – til iværksættelse af selvstændig virksomhed. Hjælpen kan i så fald ydes som lån; men afgørelsen skal træffes af revalideringsnævnet efter indstilling fra det sociale udvalg.

Når en person vedvarende har brug for hjælp kan der ydes en sådan støtte, at han eller hun får rådighed over et beløb af samme størrelsesorden som folkepensionen. Yderligere hjælp kan bevilges, hvis den pågældende har rimeligt begrundede enkeltudgifter, der ikke kan afholdes af det beløb, der blev bevilget, og som svarer til folkepensionsstørrelsen.

I visse tilfælde kan der ydes en særlig hjælp f. eks. til tandbehandling eller sygebehandling, der ikke kan dækkes efter lovgivningen om offentlig sygesikring. Der kan også ydes støtte til en person, der ikke selv har midler til en flytning, som medfører en forbedring af den pågældendes boligmæssige eller erhvervsmæssige forhold.

Personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med en vedvarende fysisk eller psykisk lidelse, har ret til at få dækket nødvendige merudgifter som følge af lidelsen.

Også personer, der er under vedvarende tilsyn fra en særforsorgsinstitution har ret til efter indstilling fra vedkommende institution at få dækket nødvendige udgifter som følge af deres lidelse. Hvis den pågældende ikke er i stand til at administrere kontante beløb kan det sociale udvalg beslutte at yde støtten i form af naturaliehjælp.

Det påhviler kommunalbestyrelserne at sørge for, at der i kommunerne findes en hjemmehjælpsordning, således at der kan ydes praktisk bistand i hjemmene af hjemmehjælpere, der er uddannet til at varetage dette hverv.

Når der er ydet hjemmehjælp i 3 uger skal det sociale udvalg tage op til bedømmelse, om der fortsat er behov herfor – eller om der er brug for andre hjælpeforanstaltninger.

Hjemmehjælp ydes gratis til personer med indtægter, der ikke overstiger folkepensionens grundbeløb plus tillæg for hvert barn. Iøvrigt kræves betaling afpasset efter modtagerens økonomiske forhold.

Socialministeren ansætter en konsulent til at yde kommunerne bistand ved administration af hjemmehjælpen og føre tilsyn med uddannelsen af hjemmehjælpere.

Til personer med invaliditet eller varig sygdom eller svagelighed kan der ydes støtte til hjælpemidler, herunder merudgifter til særlige beklædningsgenstande, som er nødvendige for at pågældende kan udøve et erhverv – eller som i væsentlig grad kan afhjælpe lidelsen – eller lette den daglige tilværelse i hjem-

met. Der kan også ydes støtte til indretning af boligen for de handicappede for derved at gøre denne bedre egnet som opholdssted. Ingen må modtage mere end 2 børn under 14 år i privat dagpleje uden at have tilladelse hertil fra det sociale udvalg. Dagplejehjem, der modtager flere end 5 børn mod betaling må kun oprettes og drives med tilladelse fra amtskommunens social- og sundhedsudvalg.

Det sociale udvalg fører tilsyn med dagplejen.

Døgnpleje kræver tilladelse fra det sociale udvalg. Denne tilladelse kan udstedes, når det efter en undersøgelse af familieplejen må antages, at opholdet vil være til gavn for barnet. Plejehjemmet får plejeløn fra kommunen; de vejledende satser fastsættes af socialministeren. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer, der ikke kan klare sig i eget hjem, får mulighed for optagelse i plejehjem. For personer, hvis tilstand ikke nødvendiggør optagelse på plejehjem, men som dog ikke kan klare sig i egen bolig, skal der være mulighed for indflytning i en beskyttet bolig, der er indrettet for personer med vedvarende lidelser.

Når en person, der har folkepension, optages i et plejehjem, udbetales af pensionen et beløb til personlige fornødenheder. Det er fastsat til 1788 kr. årligt.

Har personen indtægter udover folkepensionen benyttes 60 % heraf som yderligere betaling for opholdet.

Amtsrådet skal sørge for, at der er mulighed for undersøgelse og behandling i rådgivningscentre af børn og unge med adfærdsvanskeligheder. Centrene drives af en eller flere amtskommuner.

Ligeledes skal der i amterne findes revalideringsinstitutter – og beskyttede virksomheder.

Amtsrådet skal også sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på institutioner, herunder pensionater, til børn og unge, der skal anbringes uden for hjemmet.

Amtsrådet skal sørge for, at der er mulighed for optagelse på forsorgshjem for personer, der er hjemløse eller ikke kan tilvænne sig det almindelige samfundsliv. Der oprettes et rådgivende konsulenthold for forsorgshjem og tilsvarende institutioner med henblik på, at der i disse institutioner kan iværksættes lægelig og social behandling.

Socialministeren skal sørge for, at der findes særlige plejehjem for *ynge* og for personer med lidelser, der enten forudsætter en bestemt indretning af plejehjemmet eller gør periodevis indlæggelse til behandling nødvendig.

Det sociale udvalg kan tilbyde enlige og familier vederlagsfri løbende vejledning og rådgivning og er forpligtet til at rette sådant tilbud til enhver, som må antages at trænge hertil. Målet for vejledningsarbejdet er at hjælpe de pågældende over øjeblikkelige vanskeligheder og på længere sigt sætte dem i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. I vejledningsarbejdet skal anvendes personer, der i kraft af deres uddannelse har særlige forudsætninger for arbejdet.

Det sociale udvalgs afgørelser efter loven om social bistand kan indbringes for amtsankenævnet; og det nævns afgørelser kan indbringes for *den sociale ankestyrelse*.

Den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til brug ved afgørelser efter denne lov – eller som i forbindelse med ansøgning fortier forhold af betydning for sagens afgørelse kan idømmes hæfte

eller bøde – hvis ikke højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Det sociale udvalg kan træffe beslutning om tilbagebetaling, 1) *når* der må ydes en person hjælp på grund af pågældendes uforsvarlige økonomi, 2) *når* der må ydes en person hjælp, fordi den pågældende er indblandet i en kollektiv arbejdsstrid, 3) *når* der på det tidspunkt, da der søges hjælp på grund af økonomisk trang, foreligger forhold, der viser, at pågældende i løbet af kortere tid vil være i stand til at tilbagebetale hjælpen, og 4) *når* en person, der har modtaget hjælp, senere får udbetalt en erstatning, et underholdsbidrag el. lign., der dækker samme tidsrum og samme formål som den udbetalte hjælp.

In memoriam

Torsdag den 30.5. døde pens. lokof. Carl Schmidt pludselig.

Carl Schmidt var født i Nyborg og nyborgenser med stor interesse for alt, hvad der foregik i hans by.

Helt fra sin ungdom var Carl Schmidt stærkt engageret i såvel politik som fagforeningsarbejde – en markant skikkelse på talerstolen, der aldrig var bange for at forfægte sine ærlige og idealistiske meninger. Denne interesse bragte hurtigt Carl Schmidt frem i de forreste linier, og i en lang årrække var han formand for socialdemokratiet i Nyborg – medlem af byrådet – kredsrepræsentant for partiet, samtidig med tillidsposter som formand for lokomotivfyrbøderne og senere formand for lokomotivførerne og medlem af Dansk Lokomotivmands Forenings hovedbestyrelse.

Vi, der kendte Carl Schmidt, vil huske ham for hans interesse for sine kolleger – hans ihærdige arbejde for at forbedre vore arbejdsvilkår, hans humør og evne til at gøre lokomotivmændenes sammenkomster til en virkelig fest.

Æret været Carl Schmidts minde.

A. K. Johansen, Nyborg.

Det boligpolitiske mål: Et normalt boligmarked!

Nu nærmer tidspunktet for udløbet af boligforliget af 1966 sig så stærkt, at det er nødvendigt at få en ny lovgivning ført igennem på dette område, siger boligminister Helge Nielsen til DLT i en samtale om den aktuelle boligpolitik.

På den baggrund har regeringen da også igennem længere tid ført forhandlinger med repræsentanter for partierne i Folketinget og for de implicerede organisationer for at afstikke retningslinier for den lovgivning, vi skal have til at gælde på boligområdet, når det gamle boligforlig udløber, fortsætter ministeren og følger til:

Der er flere grunde til, at forliget af 1966 er forældet. Lad mig blot nævne to: Den kraftige inflation og den kraftige rentestigning. Det glæder mig, at der nu er skabt mulighed for, at Folketinget allerede før sommerferien vil tage stilling til hele lovgivningen, således at befolkningen allerede nu kan blive klar over konsekvenserne i den nye boliglovgivning i stedet for at skulle tage stilling ud fra principklæringer i folketingsudvalgets betænkning.

Vedkommer alle borgere

– Boliglovene får mange virkninger?

Det gør de. Boligpolitikken er noget, som helt kontant vedkommer alle borgere i vort land. Derfor er det også uhyre vigtigt, at vi får skabt rimelige regler på dette område, regler, der kan sikre den enkelte ejer eller lejer tryghed ved at anskaffe sig bolig – og bo i sin egen bolig.

– Hvad dækker de enkelte love?

Det drejer sig om følgende lovforslag: Ændringer i lov om leje, ændring i lov om midlertidig regulering af boligforholdene, forslag til lov om et udligningsbidrag til staten

af visse faste ejendomme og forslag til ændring af lov om boligbyggeri. Til disse love vil nu føje sig lovforslaget om finansiering af almennyttigt byggeri og lov om boligsikring. Denne samling af love angiver omfanget af det kompleks, Folketinget har beskæftiget sig med for at finde en rimelig afløsning for det gamle boligforlig. Komplekset skal også ses i sammenhæng med forslaget om den delvise ophævelse af byggegodtgørelsen – byggemomsen. Til lige har finansministerens lovforlag om ændringer i ligningsloven vedrørende lejeværdien af ejerboliger i høj grad forbindelse med den samlede tilpasning på boligmarkedet, der er målsigtet for den nye boligpolitik, et normalt boligmarked.

Beboernes indflydelse bliver styrket meget

– Der bliver lagt vægt på beboerdemokrati i den nye lovgivning?

I høj grad. Her vil det blive for omfattende at få i enkeltheder og paragraffer forklaret, hvad de enkelte love indeholder af nye, fremskridtsprægede bestemmelser; men jeg finder, at det er af afgørende betydning, at der bag de nye regler om lejefastsættelser står enige organisationer. Både Lejernes Landsorganisation og Grundejernes Landsforbund har i skrivelser til mig givet udtryk for, at de kunne godkende de nye lovbestemmelser. Det er af største betydning, at beboerdemokratiet nu virkelig kan blive en realitet. Jeg lægger også megen vægt på, at der nu kan sikres en artede lejebeløb og lejevilkår for lejere i samme ejendom.

– Hvis nu lejer og ejer ikke bliver enige, hvad så?

For at lette ejernes og lejernes mulighed for at få afgjort problemer, indføres der nu over hele lan-

det nogle kommunale bolignævn. De nu eksisterende huslejenævn og boligretter afskaffes. Hvis organisationerne drager omsorg for, at de får deres dygtige folk ind i disse bolignævn, er der ingen tvivl om, at nyordningen bliver en forbedring. Jeg vil også pege på, at lejerne i de større ejendomme efter forslaget får en bytteret, således at de indbyrdes kan aftale rokeringer efter arbejdspladsens beliggenhed, familiestørrelse o.s.v. Det skulle åbne for den bevægelighed på boligmarkedet, vi desværre hidtil har måttet savne.

Der skal bygges 50–55.000 boliger

– Er der for hårdt pres på boligbyggeriet?

Det økonomiske Råds formandskab udsendte lige før, vi havde lovene til I. behandling i Folketinget en rapport, hvori de fastslog, at »stigningen i det igangværende boligbyggeri, der helt har været koncentreret på parcelhusbyggeriet, er af en størrelsesorden, der er uden fortilfælde i Danmark«. Uden tvivl har den øjeblikkelige gode beskæftigelsessituation også sammenhæng med den kraftige udvikling i byggeriet – og det er kun glædeligt; men for ikke at køre løbsk, har det været nødvendigt at bremse op i den offentlige anlægssektor. Måske har presset i parcelhusbyggeriet været for hårdt – men den nye boliglovgivning og dens virkninger tager sigte på normaliseringen, så vi kan bygge de 50–55.000 boliger årligt, der er nødvendige for at sikre alle familier og alle voksne enlige egen selvstændig bolig inden for en kortere årrække.

Boliger og spareplanen

– Efter spareplanen skal bolig-

DSB og arbejdsmiljø

sektoren yde 1,5 milliard af de 6 milliarder om året, man hidtil har modtaget. Vil en så kraftig besparelse ikke volde besværligheder?

Når de nye finansieringsformer med index-lånene kommer til at virke, tror jeg, at byggeriet kan billiggøres så meget, at det vil være muligt at bære nedskæringen til boligstøtten med de 1,5 milliarder kroner, uden at der af den grund opstår problemer af social art. Ja, der bliver i realiteten tale om en bedre social balance, fordi vi opnår en bedre fordeling af boligstøtten, end den, vi nu har.

–Og parcelhusene. Der har været klaget over, at nyordningerne vil give forøgede udgifter i form af stigende skatter?

Finansminister Henry Grubaum har taget hensyn til den forøgede værdi, parcelhusene vil få efter den nye vurdering, idet han gennemfører en sænkning af lejeværdien af egen bolig fra 4 til 3,5 pct. Det indebærer, at ca. 250.000 parcelhusejere får en lavere værdi af egen bolig, end de kalkulerede med, da de erhvervede huset. Og for dem, som er over 67 år, bliver der endog tale om yderligere nedsættelse i værdien af egen bolig. Her har regeringen altså også fået knæsat princippet om en rimelig social balance. For luksusbyggeriet bliver der tale om stigninger i de årlige ydelser over ejendomsskatterne – men det kan heller ikke være rimeligt, at medborgere med voldsomme indtægter ved at stifte gæld i luksusboliger skaffer sig ekstra skattelettelser på andre medborgeres bekostning. Det uvæsen kommer vi til livs ved den nye ordning. Alt i alt er jeg sikker på, at de nye boliglove og ændringerne i udskrivningsloven vil få de tilsigtede virkninger i den samlede boligsektor.

Ved ddt Gb findes der en bygning kaldet opholds- og overnatningsbygning. Som navnet siger skulle der her være mulighed for, at lokopersonalet fra provinsen kan sove, under de knapt afmålte ophold mellem turene. Bl.a. for at kunne fremføre tog med sikkerhed for gods og mennesker. Opfylder denne bygning så sit formål? Vi mener nej. Man har glemt eller sparet ventilation af værelserne. Havde det endda været muligt at have et vindue åbent, ville alt være godt, men det er umuligt, hvis man skal gøre sig noget håb om at få sovet blot en lille smule, grundet støj fra ind- og udkørende maskiner samt maskiner, der skal holde lige uden for bygningen. Hertil kommer støjen fra landende fly i Kastrup lufthavn ved bestemte vindretninger, samt en væmmelig hilsen fra Københavns kloakvæsen. Vælges derfor at holde vinduerne lukkede og gardinerne trukket for, så dæmpes støj udefra, men man vågner til gengæld med en grim smag i munden og en dundrende hovedpine på grund af manglende ilt i værelset.

Af disse grunde anmodede Kb. afd. i januar 1972 DDO Kh om at få tilvejebragt et ventilationssystem så bygningen kunne bruges til sit formål. Efter mere end et års behandling er svaret kommet, men hvilket svar. Der opstilles 2 muligheder. Opstilling af centralventilationsanlæg som den ideelle løsning, men det forkastes af principielle grunde, der kan give betydelige økonomiske konsekvenser, med krav om lignende fra andre områder.

Men fortvivl ikke. Efter granskning i arkiverne findes frem til en lignende sag fra Skive i 1965, som løstes ved at save 2 huller i døren foroven og forneden og forsyne disse med en skydeventil. Så ophørte

alle klager. Det anbefaler man udført på Gb og om nødvendigt suppleret med en lille ventilator i gangvinduet. Da det er et mindre arbejde, vil man overlade det til Cvk. Kh. Så må det jo håbes, at den mand, der skal save hullerne, ikke er blevet rationaliseret væk i mellemtiden. Onde tunger påstår, at man kunne have fået et helt airkonditionsanlæg for den løn, der er betalt til alle, som har beskæftiget sig med sagen, og det skal nok passe, når man ser det papirbjerg, der følger med sagen, men tilbage står spørgsmålet: Hvorfor skal DSB altid vælge de forkerte løsninger, når det drejer sig om at bedre arbejdsforholdene for lokopersonalet? Det er jo snart daglig, det høres, at lokopersonalet ikke skal forvente indført forbedringer på ældre MY-MX, fordi der er sket ændringer til det bedre på de nye maskiner. I snart mange år har vi ønsket at få en ventil i loftet på MY-MX. Selv om det siges, at der er aftalt at forsøge på 2 mask., er der ingen, der har set det endnu. Det er der ingen penge til, for det er jo kun til forbedringer af arbejdspladsen for lokopersonalet, og det er skam ikke nødvendigt, for så kommer de bare med nye krav om forbedringer af deres arbejdsplads. Hvorimod der åbenbart ikke mangler penge, når ingeniørerne skal forsøge at overføre nye ting fra MZ til de gamle mask. Der tænkes her på den meddelelse, der er kommet om forsøg med hastighedsskriver på 2 MY-MX, og man kan vel ikke sige, at det er noget, som er med til at fremme driften, eller skaffe flere kunder i butikken.

Vi må derfor bede DLF om at kontakte miljøministeren og få ham til at få trafikministeren til at beordre DSB til at forbedre arbejdsmiljøet for personalet.

E. Høft ddt Kb.

Op og ned med kronen

Af Chris Parø

Det er efterhånden mange gange, vi har oplevet, at den danske krone har skiftet værdi i forhold til andre valutaer. Vekselkurserne, som de noteres på Børsen er blevet andre, og så har vi vænnet os til det nye billede af vore egne penges værdi i forhold til nabolandenes.

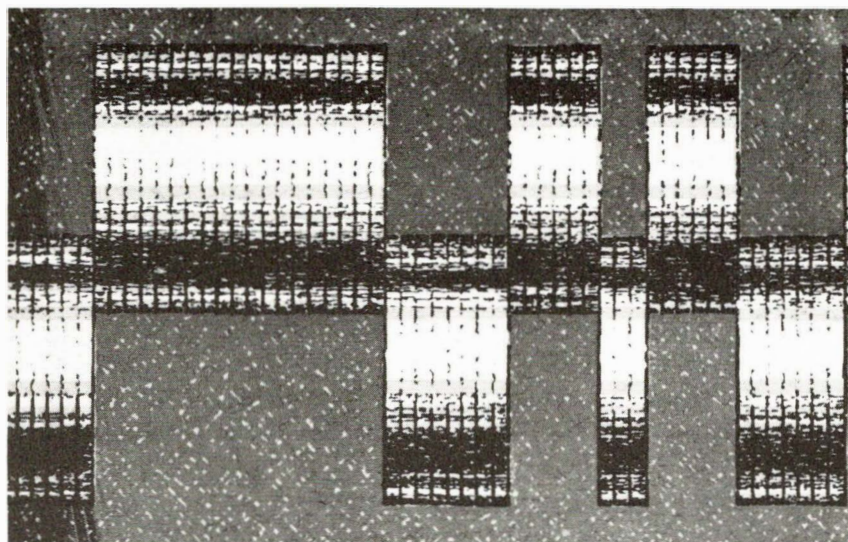
Nogle gamle aviser med vekselkurser kan være interessant læsning. Jeg har fundet vekselkurser fra 1913, 1923, 1933, 1943, 1953, 1963 og 1972. Det morsomme ligger i at sammenligne den danske kronens forhold til de fremmede valutaer fra tiår til tiår.

Interessant er det, at trods krige og store omvæltninger har det valutatiske billede ikke forandret sig så forfærdelig meget. Men forskelle er der jo. Det er morsomt at lægge mærke til, at rublen, der ikke noteres i dag, i 1913 var hård valuta, der måtte betales med næsten to kroner. Norske og svenske kroner noteredes ikke, men det skyldtes den nordiske møntunion.

Den amerikanske dollar noteredes ikke i 1943 under krigen, men ellers har den gennem alle disse år været knaldhård reservevaluta, men mens en dollar i dag koster næsten syv kroner, var det i 1913 muligt at få den for 3.75 kr.

Blandt de europæiske valutaer har den hollandske gylden hele tiden været hård valuta. I 1913, da danske kroner var noget mere værdifulde end tilfældet er i dag, var gylden foruden rubler de eneste af de noterede valutaer, der var dyre for en dansk køber. Selv den tyske mark var at købe for 89 øre.

Den tyske mark skulle jo komme endnu længere ned, og i 1923 noteredes den slet ikke. Det var under den store inflation, da kursen på tyske penge ændredes fra time til time. I 1933 efter Hitlers magtovertagelse måtte vi betale 1,62 kr. for

den. Under krigen måtte vi betale næsten to kroner for marken, der i dag er endnu dyrere.

Mens danske penge i 1913 var noget nær hård valuta, var billedet noget ændret i 1923, da vi måtte betale 1,46 kr. for en svensk krone. I 1933 er også schweizer francen og norske kroner blevet hård valuta for manden med danske kroner.

Gennem de mange år har pundets værdi nogenlunde svaret til kronens på den måde, at en shilling har haft nogenlunde samme værdi som en dansk krone. I 1923 måtte vi dog betale 24 kr. for et pund sterling.

De traditionelle billige valutaer med lav kurs har efter de gamle noteringer været nogenlunde de samme som i dag. Lire, franske og belgiske franc, pesetas og finske mark har hele tiden stået i lav kurs. Det er af praktiske grunde, at Finland og Frankrig har strøget et par nuller på deres pengesedler, hvad selve valutaen ikke bliver hårdere af. I virkeligheden er disse valutaer lige så »bløde« som liren, der ikke er stort mere end en øre værd. Slet så galt var det dog ikke i 1933, da 100 lire kostede næsten 36 kroner,

og 100 franske franc kunne fås for 26 kroner.

Et hundrede finske mark kunne i 1913 købes for 72 kr. Det var før Finlands selvstændighed, der rent valutarisk betød en nedgang, for den nye stat betalte punktlig hele sin krigsskadeerstatning. I 1923 kunne 100 finske mark fås for knap fjorten kroner, og den finske valuta har siden yderligere tabt kurs.

Efter den skandinaviske møntunions ophævelse placerede den svenske krone sig som Nordens »hårde« valuta. I 1923 kostede den svenske krone lige så meget som i dag, men i 1933 skulle vi kun betale 115 kroner for et hundrede svenske. Først efter anden verdenskrig gik den svenske krone igen i vejret. Den norske krone var efter møntunionens ophævelse at få for 83 øre, steg så igen, og har siden så nogenlunde fulgt den danske krone.

Tilbage er det gået for den danske krone, der i 1913 var hård valuta, så kun dollar og gylden stod i højere kurs. I dag ligger vi et sted på midten, ja, vel nærmest i den »bløde« halvdel af valutamarkedet. Fremtiden vil vise, om vi skal forblive der.

En rød enkroneseddel

18

Det er en enkroneseddel, jeg sidder med i min hånd. Den er omtrent så hæsleg, som det kan lade sig gøre at fremstille et sådant værdipapir. Den er uden udsmykninger på forsiden, hvor der kras og brutalt gøres opmærksom på, at det er en enkrone, udstedt af den danske Nationalbank, og at den ifølge loven gælder som en krone i sølv. Desuden findes udstedelsesåret 1914.

Ja, i 1914 blev denne seddel til. Fødselsdatoen var 31. august. Den var et barn af disse kvalmende varme augustdage, da den sikre og rolige klunketid gik op i limningen af røgen fra dundrende kanoner i øst og vest. Måske er denne seddel med sin hæslege leverrøde farve et glimrende udtryk for den forvirring, der herskede blandt jævne folk.

Folk synes da heller ikke om denne leverrøde rædsel, som nationalbankdirektør Rubin kunne præsentere dem for den 31. august. Ikke alene havde man aldrig set magen til pengeseddel, men selve udstedelsen af papirpenge i stedet for sølvmonterne var ligesom et symbol på den kvalitetsforringelse, man så småt begyndte at mærke, som nu med det ny krigsbrød. Alle var enige om, at man kunne vente sig meget af samme skuffe.

Alligevel stod folk i kø for at få udleveret de nye enkronesedler. 25.000 blev afhentet den første dag. Måske er denne seddel den 31. august blevet udleveret til en eller anden daneborger, der lod en større seddel veksle, for at vandre hjem med »ølplakaterne«, som folkeviddet hurtigt skulle kalde de nye sedler.

Sølvkronerne var på sælsom vis næsten forsvundet fra omsætningen. I krigstid samler folk på ædelt

metal, så derfor blev det nødvendigt med papirpengene. I nogle dage havde det ikke været til at opdrive hverken en- eller tokroner, hvorfor Nationalbanken handlede hurtigt ved at udsende papirkronen.

Nationalbankdirektøren tilsendte Christian X nr. 000.001 af den ny seddel. Man ved intet om kongens reaktioner, men over alt i pressen og mand og mand imellem besværede man sig over den grimme seddel. Et hovedstadsblad skrev, at de lignede et stykke afrevet cikorieomslag og Frederik Jensen sang: Kunne farven på de nye sedler ikke ha' været en smule ædlere?

Nationalbankdirektøren forsvarede sig selv og Gerhard Heilmann, der havde tegnet den nye enkrone med, at man havde haft så lidt tid. Yderligere havde man været bange for, at Jylland på grund af minefaren skulle blive helt afskåret fra det øvrige land, så man i hovedlandet skulle stå helt uden de leverrøde enkroner. For at pynte lidt på den sørgelige krone, havde man dog anbragt rigsvåbnet på bagsiden.

Næh, sedler er ikke nogen æstetisk nydelse. Snuser jeg til det lidt fedtede eksemplar, jeg nu sidder med, synes jeg at kunne spore en stank af gammel øl og tobak. Måske ølduften blot skyldes, at jeg synes, at disse »ølplakater« burde dufte af øl, men på den anden side har den gamle enkrone jo nok været med adskillige gange, også hvor der blev drukket tæt, siden den forlod Nationalbanken. Enkronen var en seddel, der hurtigt skiftede ejermand, ikke mindst i de hektiske krigsår, der fulgte, disse de lettjente penges tider.

Min enkroneseddel har nok vandret Danmark rundt. Den har været i lommen på handelsrejsen-

de, der i de gamle tog har rejst gennem landet for at sælge de nye erstatningsvarer, og den har været i hånden på enlige gamle, for hvem en krone var mere, end samfundet kunne betale dem til det daglige underhold. Den har været i hænderne på tjenere og droschekuske og har måske været anvendt som betaling til en luder i det gamle Holmensgade i hovedstaden. Den ser mig ud til lidt af hvert, den gamle seddel, og man kan jo gøre sig sine tanker om dens vandring i det neutrale Danmark, mens krigen rasede syd for én.

Megen respekt stod der ikke om denne leverrøde seddel. I den pengenes heksedans, der snart skulle begynde under anførsel af de krigstidens opkomlinge, som skulle blive kendt under betegnelsen gulaschbaroner, spillede enkronerne ingen som helst rolle. Disse levemænd beklagede sig, om der skulle komme en af de leverrøde mellem pengene i deres tegnebøger. De rynkede på næsen af disse pengesedlens proletarer og benyttede dem ikke engang som fidibus, om de skulle tænde sig en cigar og derved demonstrere deres rigdom. Til dette ædle formål, på hvilket kun staten kunne profitere, brugte de gerne hundredekronesedler.

Samfundets fattige, og af dem fandtes der en del i krigstidens Danmark, viste enkronesedlen større ærbødighed. De var rystende ligeglade med dens udseende. For dem gjaldt først og fremmest værdien, og hvad den angår, gik det unægtelig tilbage, som årene gik.

Det var slet ikke så lidt, man den 31. august 1914 kunne få for en sådan krone. Et otte punds grovbrød kostede 61 øre, for dog hurtigt at

stige til 81 øre. For en krone kunne man så rigeligt dække sig og sin families forbrug af brød en fjorten dages tid. Franskbrød var lidt dyrere. Et pund kostede 20 øre.

Ellers var det muligt for kronen at købe et kilo oksekød, ½ kg svine-mørbrad eller fem liter mælk. Pilsnere kostede 99 øre. På beværtning kunne man dog kun få fem. 25½ kg kartofler eller 5½ kg stødt melis kunne betales med kronen. Et hundrede stk. udmærkede cigaretter kostede ligeledes en krone, og det var på sine steder muligt at gå ti gange i biografen for en krone.

For tolv af disse sedler kunne man få en pæn toværelses lejlighed, men en fireværelses lejlighed kostede 20–25 kroner, alt efter beliggenheden.

Sedlen var sådan set ikke at foragte, hvad købekraften angik. Af det jævne folk var den værdsat, og mange tjente ikke mere end en krone om dagen. Spares måtte der trods de tilsyneladende lave priser.

Men det gik hurtigt ned ad bakke med den levrøde seddel. Hver dag bragte bud om nye prisstigninger, og da denne seddel i 1920 blev erstattet af en noget pænere blå, havde den knap den halve værdi. Min seddel havde gjort krigen med, og havde set sit værd synke. Dens blå afløser var som en uprøvet yngling, der bare så godt ud, født som den var under fredens skyfri himmel.

Hvorledes den gamle seddel har undgået ombytning eller tilintetgørelse, ved jeg ikke, men en eller anden har ment, at den en gang skulle blive en kuriositet eller et minde om de svære år, der rystede en verden og tog livet af en livsform, der ikke senere er kommet tilbage.

Chris Parø.

Den 25. internationale kongres for esperanto-talende jernbanemænd (IFEF), hvori deltog 502 personer fra 18 lande, og som netop har optaget Japan som 20. medlemsland, har især rettet sin opmærksomhed mod det sproglige kaos i det europæiske fællesskab, internationalturisme og i alle former for trafik, og

konstaterer, at jernbaners turist- og erhvervspassagerer selv i de vigtigste massetrafikmidler, ligesom tjenstgørende jernbanefolk selv, stadig og overalt møder sproglige forhindringer, som modarbejder kontakt med andre landes indbyggere og bremser den ønskede, nødvendige tilnærmelse mellem folkeslagene i Europa og med hele verden,

gør opmærksom på, at samtidig oversættelse jo kan være nyttig i visse tilfælde, men på ingen måde hjælper i trafik over grænserne,

mener, at jernbanestyrelserne derfor skulle have den største interesse i at fjerne så meget som muligt af sådanne sproglige vanskeligheder,

foreslår, at det neutrale sprog Esperanto, som er prøvet gennem årtier, generelt godtages som internationalt sprog i den internationale trafik, og

opfordrer jernbaneadministrationerne til at sammenkalde til en international konference for at undersøge og løse dette sproglige problem, som ikke bør udsættes mere.

1. række:

Kongressens formand I. Kensing, borgmester Orla Hyllested, rådmænd Th. Simonsen, byrådsmedlem og formand for Fællesorganisationen Hans Jensen, turistchef S. Hempel-Jørgensen, DJIF's formand Aage Johansen, IFEF's formand Joachim Giessner og FISAIC's generalpræsident dr. E. Schlessler.

2. række:

velfærdschef P. Roland Christensen og driftsområdechef G. Taudorf, Århus, begge med fruer.

PERSONALIA

Forfremmelse til lokomotivfører (17. lrm.) efter ansøgning pr. 1-5-1973

Lkf. (13. lrm.) K. Ravn, ddt Hgl i ddt Gb.

Forflyttet efter ansøgning pr. 1-5-1973

Lkf. (17. lrm.) P. E. Hansen, ddt Rf i ddt Fa.

Navneændring pr. 29-3-1973

Lkf. (13. lrm.) V. H. Nielsen (Heldager) til V. H. Løwer.

Afsked pr. 31-5-1973

Lkf. (17. lrm.) P. A. Jensen, ddt Kb, gr. svagelighed m/ pension.

Lkf. (17. lrm.) H. V. Jensen, ddt Str, gr. svagelighed m/ pension.

Afsked efter ansøgning pr. 31-7-1973

Lkf. (17. lrm.) H. C. Hyllegaard, ddt Ng, gr. alder m/ pension.

Påskønnelse

Gdt har givet udtryk for sin bedste tak og påskønnelse over for lkf. S. Christensen, ddt Ar, i anledning af, at han ved god omtanke og resolut handlemåde har været stærkt medvirkende til at forhindre, at der opstod en faresituation under tog 60's indkørsel på Skanderborg station den 12-12-1972. Der er tildelt ham en gave.

Dødsfald

Pens. lokomotivfører S. M. Thomsen, Randers, er afgået ved døden den 28-5-1973.

Opmærksomhed frabedes

Al opmærksomhed ved mit jubilæum den 26-7 frabedes.

K. Voigt Jensen
lokomotivfører, Århus

Evt. opmærksomhed i anledning af mit jubilæum frabedes venligst.

H. O. Buus
lokomotivfører, Pa.

Al opmærksomhed i anledning af mit jubilæum frabedes venligst.

K. Frikov
lokomotivmester, Godsbanegården

Sikkerhedsfodtøj

Med virkning fra den 1.6.1973 fastsættes tilskuddet til anskaffelse af sikkerhedsfodtøj til følgende beløb pr. par:

Træsko – kr. 35,00
Lædersko – kr. 45,00
Støvletter og støvler – kr. 55,00

Lanternen

Lørdag den 1.9.73 afholder Lanternen sin årlige skovtur, som i år går til Borup Kro.

Her serveres det store kolde bord med 2 øl, 2 snaps og kaffe.

Musik, dans og humør.

Prisen er så lav som 50 kr. pr. deltager.

Indtegningslister vil blive ophængt på depotterne.

Lokomotivmænd, som endnu ikke er medlemmer, kan nå det endnu.

Vel mødt
Bestyrelsen.

Overarbejdspenge

Lønæssig placering	Stedstillægssats						
	O	I	II	III	IV	V	VI
skalatrin	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1.....	19,61	20,07	20,54	21,01	21,48	21,95	22,41
2.....	20,13	20,61	21,09	21,57	22,05	22,53	23,01
3.....	20,67	21,16	21,65	22,15	22,64	23,14	23,63
4.....	21,22	21,73	22,23	22,74	23,25	23,76	24,26
5.....	21,78	22,31	22,83	23,35	23,87	24,39	24,92
6.....	22,37	22,90	23,44	23,98	24,51	25,05	25,58
7.....	22,96	23,52	24,07	24,62	25,17	25,72	26,27
8.....	23,58	24,15	24,71	25,28	25,84	26,41	26,98
9.....	24,21	24,79	25,38	25,96	26,54	27,12	27,70
10.....	24,86	25,46	26,06	26,65	27,25	27,85	28,45
11.....	25,53	26,14	26,76	27,37	27,98	28,60	29,21
12.....	26,21	26,85	27,48	28,11	28,74	29,37	30,00
13.....	26,92	27,57	28,21	28,86	29,51	30,16	30,81
14.....	27,64	28,31	28,97	29,64	30,31	30,97	31,64
15.....	28,39	29,07	29,75	30,44	31,12	31,81	32,49
16.....	29,15	29,85	30,56	31,26	31,96	32,67	33,37
17.....	29,94	30,66	31,38	32,10	32,83	33,55	34,27
18.....	30,74	31,48	32,23	32,97	33,71	34,45	35,20
19.....	31,55	32,28	33,00	33,73	34,46	35,19	35,92
20.....	32,38	33,09	33,80	34,51	35,22	35,94	36,65
21.....	33,23	33,92	34,62	35,31	36,01	36,70	37,40
22.....	34,10	34,78	35,45	36,13	36,80	37,49	38,17
23.....	35,00	35,66	36,31	36,96	37,62	38,28	38,95
24.....	35,92	36,55	37,19	37,82	38,45	39,09	39,74
25.....	36,87	37,48	38,09	38,69	39,30	39,92	40,55
26.....	37,84	38,42	39,01	39,59	40,17	40,77	41,37
27.....	38,84	39,39	39,95	40,50	41,06	41,63	42,20
28.....	39,86	40,39	40,91	41,44	41,97	42,51	43,06
29.....	40,91	41,41	41,90	42,40	42,89	43,41	43,92
30.....	41,99	42,45	42,91	43,37	43,83	44,32	44,81
31.....	43,10	43,53	43,95	44,38	44,80	45,25	45,70
32.....	44,24	44,63	45,01	45,40	45,79	46,20	46,62
33.....	45,41	45,75	46,10	46,44	46,79	47,17	47,55
34.....	46,61	46,91	47,21	47,52	47,82	48,16	48,50
35.....	47,84	48,10	48,35	48,61	48,87	49,16	49,46